



Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
a Catalunya

Butlletí d'informació sobre la qualitat universitària

Abril / Maig / Juny 2002

Número 12

El repte de la qualitat universitària

La qualitat de l'educació superior ha d'estar al centre de l'acció de les universitats, perquè només amb l'estratègia de la qualitat, plantejada a consciència, es pot exercir amb eficàcia el servei públic que la societat encomana a les universitats. Des de la URV, estem convençuts que tan sols així podrem aconseguir l'èxit i la sostenibilitat del nostre projecte de posar el coneixement al servei de les persones i de la societat i, per això, els darrers anys, la comunitat universitària ha realitzat esforços importants per adequar la qualitat a les necessitats i expectatives del context d'educació superior en què estem inserits. S'han definit objectius i criteris de qualitat, s'han orientat els recursos cap a les millores necessàries, s'han implantat les accions i els plans programats i s'han comparat i avaluat un bon nombre d'aspectes relacionats amb la docència, la recerca i la gestió.

Un dels elements més importants per impulsar la millora de la qualitat ha estat, sens dubte, l'avaluació de tots els seus ensenyaments, que ara, completat el cicle, inicia una nova etapa amb la introducció d'una metodologia d'avaluació revisada que, a diferència de l'anterior, aclareix més els conceptes que defineixen el significat complex de qualitat. A la URV, els resultats de les avaluacions deriven sempre en un pla de millora i, posteriorment, en acords anuals entre la direcció de la Universitat i els responsables de les unitats per fer efectius els canvis necessaris, la majoria dels quals estan a les nostres mans. Hi ha, però, altres aspectes significatius a millorar que no són a l'abast de les universitats. Per donar-hi resposta cal una complicitat més gran del Govern i del Parlament, que tenen la responsabilitat d'exigir qualitat a les institucions públiques, però que, alhora, s'han de fer més corresponsables de les accions de millora derivades dels plans d'avaluació. Només així aconseguirem un sistema eficient que doni la resposta adequada al repte de la formació superior.

Lluís Arola Ferrer
Rector de la URV

Sumari

Q L'acreditació a Europa: els descriptors genèrics per als títols de Bachelor i Master, un primer pas
Pàgina 2

Q Una conversa amb Georges Lospinard: "El mèrit principal d'un sistema d'avaluació de la qualitat universitària és existir"
Pàgina 3

Q Aprobat l'informe 2001 del Procés d'Avaluació de la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya
Pàgines 4 i 5

Q Les pautes per a una bona integració de les universitats a l'entorn europeu
Pàgina 7

Consell de direcció: Antoni Serra i Ramoneda, Gemma Rauret i Dalmau, Joan Bravo i Pijoan, Joan Tugores Ques, Lluís Ferrer i Caubet, Josep Ferrer i Llop, Rosa Virós i Galtier, Joan Batlle i Grabulosa, Jaume Porta i Casanellas, Lluís Arola i Ferrer, Pere Fontana i Garcia, Pere Miró i Plans, Miquel Roca i Junyent, Joan Guitart i Agell, Jaume Casademont i Perafita, Josep M. Pujol i Gorné, Josep Gomis i Martí, Josep Grifoll i Guasch, Antoni Giró i Roca, David Serrat i Congost.

Consell de redacció: Gemma Rauret i Dalmau, Joan Bravo i Pijoan, Sebastián Rodríguez Espinar, Josep M. Vilalta Verdú, Martí Estruch i Axmacher, Bàrbara González Sans.

Redacció i disseny: Bàrbara González Sans

Edita: Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya. Av. de la Catedral, 6-8, 2n. 08002 Barcelona

D.L.: B-47.523-2000



L'acreditació a Europa: els descriptors genèrics per als títols de *Bachelor* i *Master*, un primer pas

Un dels aspectes destacats de la declaració de Bolonya és la recomanació d'adoptar un sistema d'educació superior basat en dos cicles formatius, un primer de caràcter més generalista i un segon més professionalitzador. D'altra banda, del comunicat de Praga, se'n desprèn la necessitat de cooperar en l'àmbit europeu en l'assegurament de la qualitat i el disseny d'escenaris per al reconeixement mutu d'avaluacions, d'acreditacions i de mecanismes de certificació, així com també de col·laborar per a l'establiment de marcs de referència comuns.

En aquest context, es constitueix la Joint Quality Initiative com una xarxa informal d'agències europees que treballen conjuntament per establir criteris comuns en l'assegurament de la qualitat i en l'acreditació de programes a Europa. En aquesta iniciativa hi participen Alemanya, Àustria, Catalunya, Dinamarca, Espanya, Flandes, Irlanda, Itàlia, Noruega, els Països Baixos, el Regne Unit i Suècia, que són països que, a més a més de disposar de sistemes comparables d'assegurament de la qualitat de l'ensenyament superior, tenen o pretenen implantar sistemes d'acreditació dels programes de *Bachelor* i *Master*.

Actualment, la Joint Quality Initiative està treballant en la definició d'una proposta sobre estàndards de *Bachelor* i *Master*, que es presentarà a la conferència de ministres d'educació de Berlín del 2003 i que és continuació de les reunions de Bolonya i de Praga.

Els treballs actuals se centren a

trobar descriptors únics i acceptables a escala europea que defineixin els títols de *Bachelor* i *Master*.

És evident que hi ha una gran varietat de programes que poden conduir a l'obtenció d'un títol de *Bachelor* o de *Master*. Els programes poden diferir, per exemple, en el contingut, la metodologia, el procés docent, la denominació, o bé en la seva orientació acadèmica o professional. Tot i així, en aquesta primera fase, allò que es pretén és dibuixar els criteris generals que permetin distingir quins títols són de *Bachelor* i quins de *Master*.

Posteriorment, el valor d'aquests descriptors genèrics es complementarà amb referències més detallades dels perfils i components dels programes. De fet, aquests seran precisament els que formaran part de la base d'acreditació de programes.

Descriptors genèrics

Respecte dels descriptors genèrics, cal dir que les propostes formulades fins ara per la Joint Quality Initiative no solament tenen en compte el grau de coneixement assolit en cada cicle, sinó que també consideren l'aplicació i el tractament dels coneixements per part dels graduats, l'adquisició en diferents àmbits d'habilitats relacionades amb la comunicació d'aquests coneixements a audiències especialitzades o la capacitat d'aprenentatge autònom i de presa de decisions.

Pel que fa al grau de coneixement, la diferència substancial entre el *Bachelor* i el *Master* sembla que vindrà determinada per la capacitat de

poder iniciar tasques de recerca de què disposarà el títol de *Master*.

Cal comentar, però, que ara per ara aquestes propostes encara estan en fase de discussió.

Un cop s'hagin establert els descriptors generals, en el marc de la Joint Quality Initiative s'iniciarà una segona fase dedicada al benchmarking per àrees acadèmiques, la qual cosa permetrà avaluar els assoliments dels graduats.

Q

En una primera fase es pretén dibuixar els criteris generals que permetin distingir quins títols són de *Bachelor* i quins de *Master*

U

Finalment, i a mode de reflexió, val a dir que cal tenir present que l'objectiu d'incrementar i millorar la mobilitat acadèmica i professional a Europa farà que els nous títols que s'aprovin d'ara en endavant s'adeqüin a l'estructura de *Bachelor* i *Master*, com ja succeeix en alguns països europeus, i que la seva acreditació segueixi uns criteris semblants.

Josep Grifoll i Saurí
Agència

Una conversa amb:

Georges Lespınard

Institut National Polytechnique de Grenoble

“El mèrit principal d'un sistema d'avaluació de la qualitat universitària és existir”

Georges Lespınard ha vingut a l'AQU com a membre del Comitè d'Assessors de l'àrea temàtica que ha aprovat els informes d'avaluació de les titulacions tècniques. Després de la seva estada, ens ha ofert la seva visió sobre l'estat de l'avaluació a Europa.

AQU. Quines creu que són les perspectives més importants a Europa en l'avaluació de la qualitat de l'educació superior?

G. Lespınard. Fa pocs anys hi havia grans diferències entre els països europeus en matèria d'avaluació de la qualitat de l'ensenyament superior. Fins i tot es podria dir que fa només deu anys pràcticament no existien sistemes d'avaluació a Europa i que, com a molt, alguns països tenien un sistema d'acreditació que no representava un sistema operatiu d'avaluació de la qualitat.

El gran progrés és que avui dia gairebé tots els països han creat els seus propis sistemes i, per tant, l'objectiu actual és fer que siguin al més compatibles possible.

AQU. En quins aspectes creu que cal incidir més de l'avaluació a Europa?

G. Lespınard. En els últims anys la universitat ha viscut dos canvis molt importants. D'una banda, el nombre d'estudiants ha augmentat molt i hem passat d'una universitat d'elit a una de masses. De l'altra, els sistemes acadèmics s'han hagut d'adaptar a la mobilitat creixent dels estudiants. Crec, doncs, que el més important és incorporar el concepte d'“interoperabilitat” (que no vol dir

uniformitat) als nostres sistemes universitaris.

AQU. Com valora la tasca de les agències europees per millorar la qualitat de l'educació superior?

G. Lespınard. Diria que el mèrit principal d'un sistema d'avaluació és existir. En segon lloc, el sistema d'avaluació ha de tenir una línia estratègica coherent, és a dir, que condueixi a una reflexió profunda i autònoma sobre els objectius i els mètodes de la formació. D'altra banda, a les agències els correspon iniciar el debat, tant amb els poders públics com amb les institucions avaluades, per contribuir a la modernització del sistema.

AQU. En quina situació veu el procés d'adaptació de l'estructura BaMa a Europa?

G. Lespınard. Per a molts estats, l'adaptació a aquest sistema representa una autèntica revolució cultural. Admiro la rapidesa amb què Alemanya ha sabut evolucionar, però crec que a França costarà canviar.

AQU. Creu que seria bo implantar un sistema d'acreditació comú a Europa?

G. Lespınard. No crec que sigui factible ni eficaç. L'acreditació es duu a terme en nom d'un govern



Georges Lespınard

que finança el sistema o d'un òrgan professional que n'assegura la credibilitat. Ni l'un ni l'altre existeixen a Europa.

AQU. Finalment, com valora la tasca de l'agència catalana?

G. Lespınard. He de dir que el procés d'avaluació en què participen un comitè intern i un d'extern em sembla particularment eficaç. També considero una iniciativa excel·lent les reunions que es duen a terme regularment amb totes les universitats catalanes. En canvi, penso que el fet que bona part dels programes de formació els imposi el Ministeri va en detriment de la presa de decisions i de la responsabilitat pedagògica de les universitats i, personalment, crec profundament en l'autonomia universitària.

L'AQU aporta resultats sobre la qualitat de les universitats públiques catalanes, per quart any consecutiu

Els comitès d'assessors per àrees temàtiques aproven l'Informe 2001 de l'AQU

L'Informe 2001, que es presentarà el pròxim mes de maig, recull els informes de 40 titulacions i un informe transversal del servei de biblioteques de totes les universitats públiques catalanes.

Aquest informe, que ha estat aprovat per un comitè d'experts independent, avança encara més cap al rigor i la transparència que l'AQU pretén assolir en el marc de la integració europea.

La bona preparació científica del professorat i el correcte compliment de la seva càrrega docent, l'esforç que totes les universitats en general han dut a terme per millorar les seves instal·lacions, especialment les biblioteques, i l'augment del nombre d'alumnes que participen en programes d'intercanvi europeus són els aspectes més positius que recullen els informes de les titulacions avaluades durant el procés 1999-2000. Com a punts més febles continuen destacant la manca de definició dels objectius de les titulacions, la poca coordinació entre l'ensenyament superior i el de secundària, i la docència basada en la classe magistral i en mètodes poc participatius, tot i que, en aquest sentit, els informes recullen algunes iniciatives prou innovadores.

Situació de l'avaluació a Catalunya

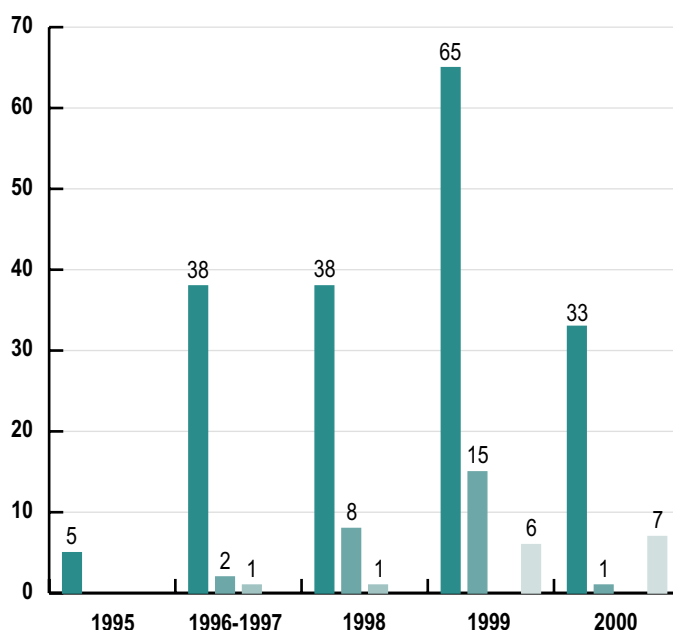
L'Informe 2001 del Procés d'Avaluació de la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya presenta els resultats de 40 avaluacions: 33 titulacions i els serveis bibliotecaris de les set universitats públiques catalanes. De les titulacions avaluades, 10 pertanyen a l'Àrea d'Humanitats, 13 a la de Ciències Socials, 2 a la de Ciències, 4 a l'Àrea de Ciències de la Salut i 4 més a l'Àrea Tècnica. Les titulacions d'Història, Economia i

Administració i Direcció d'Empreses, Medicina, Arquitectura i Arquitectura Tècnica s'han avaluat de forma transversal, és a dir, en tots els centres que les ofereixen. A més a més, en quatre dels ensenyaments -Belles Arts, Medicina, Arquitectura i Arquitectura Tècnica- l'avaluació ha representat el 100% de l'oferta pública a Catalunya. En el global de titulacions avaluades hi ha matriculats 38.252 estudiants, és a dir, el 22,43% del total d'alumnes matriculats a les universitats públiques catalanes.

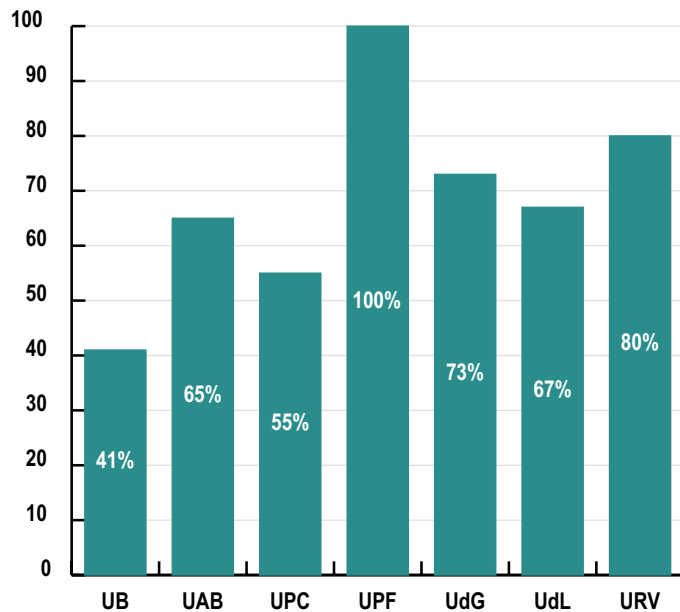
L'AQU ha avaluat, doncs, des que va iniciar la seva activitat, 182 titulacions, 26 departaments i 13 processos o serveis, i ha dut a terme dues avaluacions de seguiment de l'aplicació del pla de millores.

Pel que fa a les titulacions, les 179 que s'han avaluat a les universitats públiques catalanes, sense contar les de les privades, representen més del 60% dels títols que aquestes institucions ofereixen amb prou grau de maduresa per ser avaluats, és a dir, que ja han format un mínim de tres promocions, i respecte de

Avaluacions realitzades a Catalunya des del 1995 fins el 2000 (Universitats públiques)



Percentatge d'ensenyaments avaluats per universitats fins el 2000



l'oferta d'ensenyaments del curs 1994-1995. Amb les avaluacions que es duen a terme actualment i que corresponen al programa de l'any 2001, aquest percentatge puja fins al 75%, també augmenta el nombre de departaments i serveis avaluats, així com les avaluacions de seguiment de plans de millores.

Per universitats, amb les avaluacions realitzades fins ara, gairebé totes han sotmès al procés d'avaluació més del 50% de la seva oferta educativa (relativa al cens 1994-1995) i algunes gairebé han completat el procés. Així, la UPF, en relació amb aquest cens, ha avaluat ja el 100% de les titulacions que ofereix, la URV n'ha avaluat el 80%; la UdG, el 73%; la UAB, el 65%; la UPC, el 55% i la UB el 41%.

Per àrees, si tenim en compte les titulacions avaluades a les universitats públiques (179, sense comptar les de les privades), la majoria pertanyen a l'Àrea de Ciències Socials (69), seguida de la Tècnica (56). De l'Àrea d'Humanitats, se n'han avaluat 22, 19 de la de Ciències i 12 de la de Ciències de la Salut. Així doncs, del total de titulacions recollides en el catàleg 1994-1995, s'ha avaluat ja el 90% de les que pertanyen a l'Àrea de Ciències, gairebé el 70% de les de l'Àrea de Ciències Socials, el 65% de les de l'Àrea Tècnica, el 50% de les de Ciències de la Salut i el 40% de les d'Humanitats.

Novetats metodològiques

L'informe final de l'AQU ha estat aprovat, aquest any, per cinc

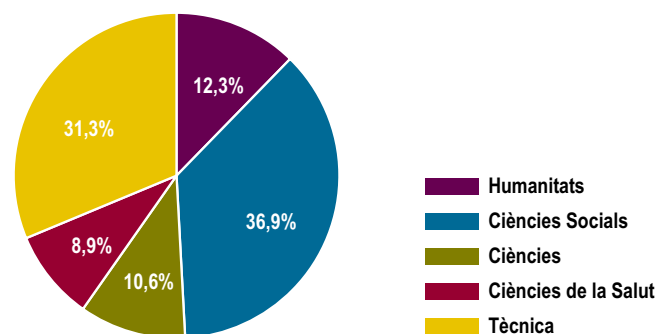
comitès d'assessors de les diferents àrees de coneixement, en lloc del seu Consell de Direcció com fins ara. Amb aquesta mesura, que segueix les recomanacions del Consell d'Europa en matèria d'avaluació institucional de la qualitat, es pretén aconseguir una major independència respecte de les universitats, que són l'objecte de l'avaluació, i garantir el màxim rigor i validesa tant de les dades quantitatives com dels judicis avaluatius emesos pels experts.

A més a més, durant el pla d'actuació 1999-2000, l'AQU ha fet molts esforços per millorar la fase d'avaluació externa i assolir un informe final més homogeni quant als continguts i comparable entre totes les unitats avaluades. Així, per exemple, aquells ensenyaments que ho han sol·licitat han pogut tenir la presència d'avaluadors internacionals en el comitè extern, la qual cosa ha representat un estímul per a la millora.

Una altra millora aplicada al procés d'avaluació 1999-2000 que ha contribuït a l'homogeneïtat i l'equilibri de l'informe final, ha estat l'elaboració d'un guió de redacció de l'informe extern que ha facilitat el treball dels comitès d'avaluació externa. Aquest guió, a més a més

de recollir les pautes per a l'elaboració de l'informe, ha incorporat els principals indicadors de l'ensenyament avaluat, la qual cosa ha permès als experts disposar de referents molt útils per a l'anàlisi.

Nombre de titulacions avaluades del 1995 al 2000 per àrees



Lliurats els Premis a Experiències de Millora del Consejo de Universidades en el marc de les Jornades de la UB

Convertir les experiències en coneixement

La Universitat de Barcelona, amb la col·laboració del Consejo de Universidades i de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya, va organitzar, els dies 31 de gener i 1 de febrer, les Jornades d'Intercanvi d'Experiències en què van participar més de 120 persones que representaven 34 universitats públiques i privades, així com altres institucions.

Les jornades tenien dos objectius. El primer, lliurar els Premis 2000-2001 i 2001-2002 del Consejo de Universidades a les Experiències de Millora. El segon, no menys important, difondre experiències rellevants en tres àmbits, escollits entre els que s'han mostrat claus per a la qualitat en els processos d'avaluació: les tutories (guanyadores del premi del 2000), la transició del batxillerat a la universitat, i la col·laboració universitat-empresa en l'activitat docent.

Es van organitzar taules rodones sobre cadascuna d'aquestes tres temàtiques i es va dur a terme un debat inicial sobre els sistemes i les plataformes que poden facilitar la captura, la documentació i la difusió d'experiències de millora dins i fora de la universitat, per tal que la infor-

Premis del Consejo de Universidades a Experiències de Millora		
Premis 2000-2001		
1r premi	Universitat de Barcelona	Els plans d'acció tutorial institucionals
2n premi	Universidad de Cádiz	Projecte Brújula d'acció tutorial de la Facultat de Ciències
Mencions especials	Universitat de Barcelona	La millora de la qualitat en la docència pràctica: creació de la Unitat Tècnica dels Laboratoris Docents de la Facultat de Farmàcia
	Universitat de Barcelona	Sistema d'assegurament de la qualitat dels laboratoris de pràctiques de la Facultat de Química
Premis 2001-2002		
1r premi	Universidad de Salamanca	Sistema Prometeo de gestió i consulta <i>on-line</i> sobre activitats i resultats de la recerca de la Universidad de Salamanca
2n premi	Universitat Politècnica de Catalunya	Programa Innova de creació de noves empreses
Mencions especials	Universitat Autònoma de Barcelona	Pràcticum de simulació de judicis dels departaments de Dret Públic i Dret Privat de la Facultat de Dret
	Universidad de Cantabria	Desenvolupament d'un curs virtual per a la docència de la matemàtica a la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales

mació esdevingui coneixement i poder aplicar les experiències que han tingut èxit per millorar aspectes semblants en altres institucions.

Les experiències analitzades a la trobada van ser molt diverses i creatives. Les diferents ponències es poden consultar a la pàgina web de les jornades (<http://www.ub.es/jor->

nadesmillora2002) i s'enviaran en CD-ROM a totes les universitats de l'Estat.

Meritxell Chaves

Directora d'Organització i Qualitat
Universitat de Barcelona

La transparència en educació superior a Europa

Més de cent experts europeus i iberoamericans s'han trobat a la conferència "Transparència per a l'educació superior europa", organitzada pel Consejo de Universidades en

el marc dels actes del Ministerio de Educación y Ciencia amb motiu de la presidència espanyola de la UE. Entre les conclusions principals de la jornada destaca que la societat

necessita més informació i major transparència per part de les universitats: els estudiants per escollir una carrera, l'Administració per desenvolupar les seves polítiques en aquest àmbit, i les empreses per definir estratègies.

Les pautes per a una bona integració de les universitats a l'entorn europeu

La cooperació entre totes les universitats catalanes, la consolidació del lideratge de modernitat i canvi de Catalunya dins l'Estat espanyol i l'adaptació a les estructures europees dels programes educatius són algunes de les pautes que s'han considerat indispensables per a una bona convergència amb Europa, durant el Taller sobre la integració de les universitats a l'espai europeu que han tingut lloc el mes de gener a la Universitat de Girona. El Taller, organitzat per l'AQU, va voler ser un marc per debatre les polítiques que tant l'Administració com les universitats i la mateixa Agència han de seguir per assolir aquesta integració.

La cooperació i el lideratge

Les universitats catalanes tenen una tradició llarga en el treball coordinat i això s'ha considerat un aspecte estratègic que cal potenciar. Per aquest motiu, durant el Taller s'ha destacat la necessitat de disposar d'un marc general amb criteris compartits però que, al mateix temps, respecti els diferents ritmes i l'autonomia de cada universitat. D'altra banda, també cal potenciar el lideratge que tant l'AQU com les universitats catalanes han mantingut els darrers anys i que les ha situat com a pioneres a l'Estat espanyol.

L'estructura BaMa i el crèdit

Per a la plena integració a l'espai europeu també es considera del tot necessari que les noves titulacions

s'estructurin com a *Bachelor-Master* i que les actuals s'hi adaptin durant un període de transició no massa llarg. Per aquest motiu es considera oportú emprendre un treball conjunt entre les universitats per tal de definir els continguts del BaMa que s'haurien de fer, seguint els treballs desenvolupats per l'Agència, segons l'estructura d'àrees temàtiques.

També s'ha constatat la importància d'harmonitzar el concepte de crèdit. El crèdit europeu ha d'incloure totes les activitats que ha de realitzar l'estudiant per completar una assignatura o un curs. Per tant, caldrà definir quines són aquestes activitats i la manera de mesurar-les.

L'acreditació

Pel que fa a l'acreditació, entesa com un procés que comprova la satisfacció d'uns requisits, que es basa en l'assegurament de la qualitat i que duu a terme un ens extern i independent, durant el Taller s'han pogut escoltar diverses opinions. Hi ha sectors universitaris que es mostren en desacord amb el mateix concepte, ja que entenen que l'acreditació fomenta la competència. Segons aquest sector, l'acreditació té sentit en contextos desregularit-



Andreu Mas-Colell, Josep Nadal i Antoni Serra Ramoneda durant el Taller de Girona

zats els quals cal acreditar a posteriori per garantir-ne la qualitat, però, en canvi, no tindria cap raó de ser en un context com el nostre en què el procés d'homologació a priori és molt intensiu.

D'altra banda, l'acreditació es considera necessària, en tot cas, en l'entorn europeu i, en aquest sentit, s'ha considerat que ha de ser l'Agència qui la coordini a Catalunya. Ara bé, per desenvolupar aquesta tasca, l'Agència hauria de canviar la seva estructura per ser més independent, tant de l'Administració com de les universitats.

Marc legal

Finalment, es considera imprescindible definir un marc legal que faciliti la integració de les universitats catalanes a l'espai europeu. Caldrà veure, doncs, com s'enfoca aquest aspecte en el desenvolupament de la LOU i de la nova llei catalana d'universitats.

Un observatori poc fiable de la qualitat universitària

Crec que la Sindicatura de Greuges és un mal observatori de la qualitat del funcionament de la universitat perquè només hi vénen a parar els descontents. Diria, fins i tot, els molt descontents, ja que només hi recorren els qui ja han peregrinat sense èxit per despatxos i finestretes. Amb aquesta important limitació, però, no vull deixar de queixar-me d'un parell de coses que, més enllà dels casos concrets, resulten defectes amb un cert grau de permanència.

En primer lloc, la prepotència professoral. Atès que el major nombre de casos que arriben a la Sindicatura els presenten estudiants, he dir que sovint es refereixen a una mala atenció per part d'alguns professors -pocs, en conjunt. Pot ser que el capteniment defectuós no arribi a vulnerar clarament una

norma de compliment obligat, però en el benentès que l'eix bàsic de la universitat és, i ha de ser sempre, la relació pedagògica professor-alumne, hauríem d'extremar l'atenció respectuosa a l'estudiant. No tenim clients, sinó alumnes. No oferim productes, sinó coneixements. En aquest context, la Sindicatura demana a la universitat que en la seva cara professional minvi en prepotència i incrementi en bones maneres. I, sobretot, demana consciència que els nostres estudiants són subjectes de dret i creditors de respecte. I, encara, per damunt de tot, és exigible una observació escrupolosa dels horaris d'atenció als alumnes, dels terminis per a la publicació de les qualificacions i de l'acurada consideració a les queixes sobre l'avaluació de treballs i exàmens.

La segona queixa que vull fer és

en relació als ensenyaments de postgrau, màsters inclosos. La poca regulació d'aquests ensenyaments, la Sindicatura la considera bona per si mateixa, però permet abusos. El més freqüent és la propaganda, si no enganyosa, sí propiciadora d'engany. Es prometen amb lleugeresa avantatges que després no són reals. Especialment escandalós resulta que aquests avantatges no s'obtinguin perquè els responsables de l'ensenyament no en gestionin la concessió en el temps precís i la forma escaient.

En conjunt, el síndic no considera dolenta la qualitat universitària, però insisteix en el caràcter esbiaixat de les seves observacions. Esmenar aquesta perspectiva demanaria, però, uns instruments que no li són propis.

Ramon Valls i Plana

Síndic de Greuges de la UB

EINES DE QUALITAT

El Segundo Plan de la Calidad de las Universidades. III Foro de reflexión. Almagro, mayo 2001.

Consejo de Universidades
Universidad de Castilla-La Mancha



Aquest llibre transcriu les intervencions i recull els documents de treball del III Foro de reflexión que van organitzar el Segundo Plan de la Calidad de la Universidades, el Consejo de Universi-

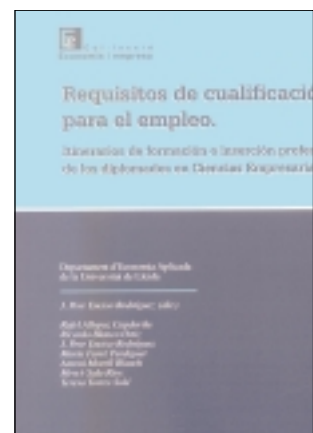
dades i la Universidad de Castilla-La Mancha, i que va tenir lloc els dies 7 i 8 de maig de 2001 a Almagro. En aquest fòrum representants de les universitats, de les agències d'avaluació autonòmiques i de les diverses administracions van analitzar els punts forts i febles del procés d'avaluació institucional de la qualitat i van debatre sobre l'avaluació interna i externa per tal d'aportar millores al procés.

Requisitos de cualificación para el empleo

Departament d'Economia Aplicada
Universitat de Lleida
Col·lecció "Economia i Empresa"

*Requisitos de cualificación para el empleo.
Itinerarios de formación e inserción profesional
de los diplomados en Ciencias Empresariales*

recull l'anàlisi que els professors del Departament d'Economia Aplicada han



dut a terme sobre l'adequació entre l'educació superior i el mercat de treball en l'àmbit de la diplomatura de Ciències Empresarials. Aquest treball està destinat a servir de referència a l'hora de planificar els ensenyaments.